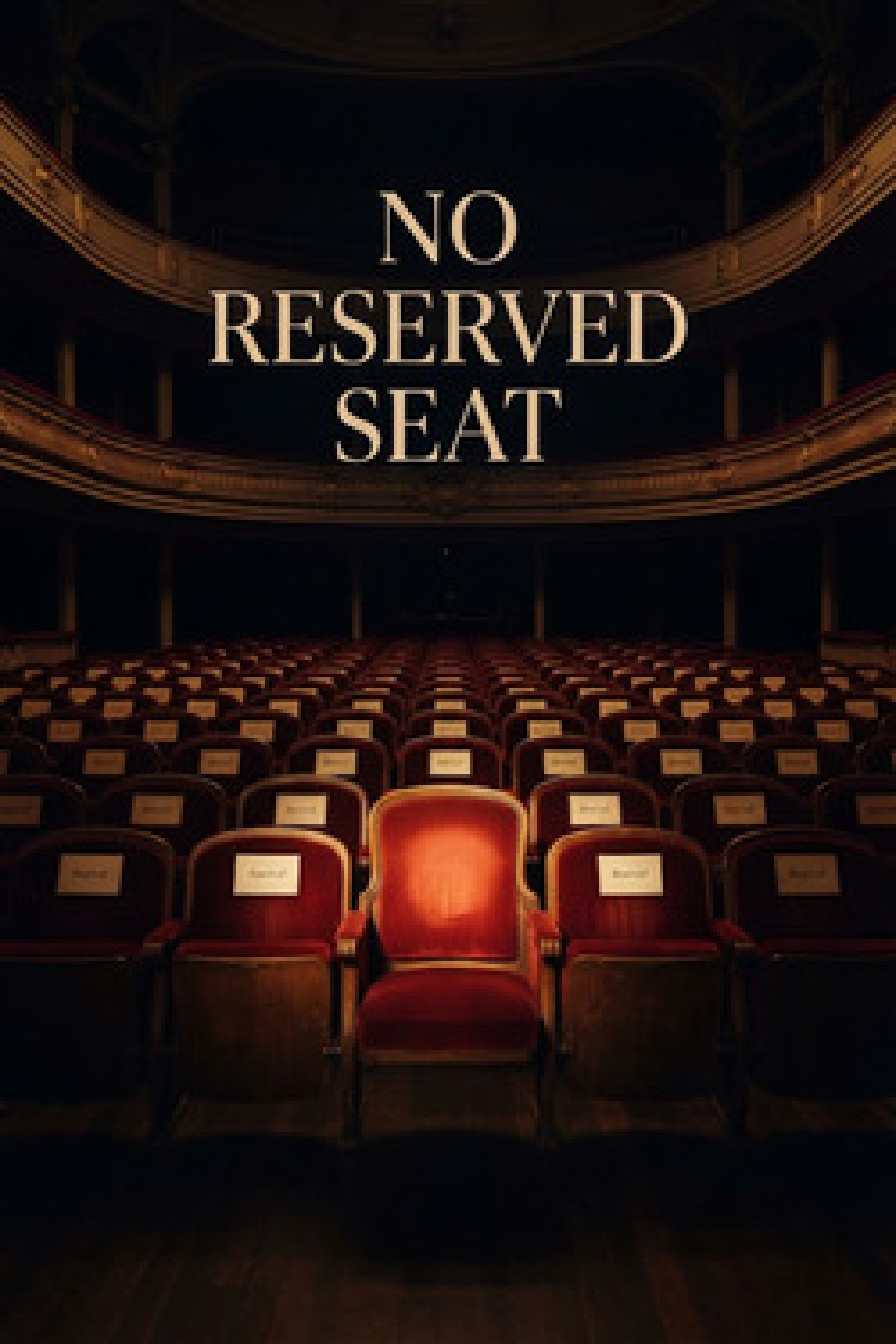

NO
RESERVED
SEAT

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΤΩΦΛΙ 10

Καμία δεσμευμένη θέση

Για πολλά χρόνια πίστευα πως οι ιστορίες χρησιμεύουν για να εξηγούν.

Να εξηγούν ένα γεγονός.

Να εξηγούν μια ζωή.

Να εξηγούν μια επιλογή.

Να εξηγούν ένα λάθος.

Ήταν μια φυσική πεποίθηση.

Κάθε φορά που διαβάζουμε ένα βιβλίο, ακούμε μια ιστορία ή παρατηρούμε μια βιογραφία, περιμένουμε να βρούμε μια απάντηση.

Ένα δίδαγμα.

Ένα συμπέρασμα.

Ένα τακτοποιημένο νόημα.

Ύστερα ανακάλυψα κάτι διαφορετικό.

Οι πιο σημαντικές ιστορίες δεν εξηγούν.

Αναγνωρίζουν.

Δεν σου λένε τι να σκεφτείς.

Σε κάνουν να σηκώσεις τα μάτια και να πεις:

«Κι εγώ.»

Είναι κάτι μικρό.

Κι όμως αλλάζει τα πάντα.

Γιατί, τη στιγμή που αναγνωρίζουμε τον εαυτό μας σε κάτι, παύουμε να είμαστε θεατές.

Γινόμαστε συμμέτοχοι.

Αυτό το βιβλίο, αυτά τα κατώφλια, αυτό το μακρύ πέρασμα δεν γράφτηκαν για να προκαλέσουν θαυμασμό.

Ο θαυμασμός είναι εύθραυστος.

Κρατά λίγο.

Ζει από την απόσταση.

Ήθελα κάτι άλλο.

Ήθελα εγγύτητα.

Η εγγύτητα γεννιέται μόνο όταν ένας άνθρωπος αναγνωρίζει ένα θραύσμα του εαυτού του μέσα στην ιστορία ενός άλλου.

Η χώρα δεν έχει σημασία.

Η γλώσσα δεν έχει σημασία.

Η θρησκεία δεν έχει σημασία.

Το επάγγελμα δεν έχει σημασία.

Αυτό που έχει σημασία είναι η αναγνώριση.

Στη διάρκεια της ζωής μου διέσχισα πολλά σύνορα.

Γεωγραφικά.

Επαγγελματικά.

Προσωπικά.

Και κάθε φορά κατέληγα στο ίδιο συμπέρασμα.

Οι άνθρωποι μοιάζουν πολύ περισσότερο απ' όσο πιστεύουν.

Οι λέξεις αλλάζουν.

Οι συνήθειες αλλάζουν.

Οι παραδόσεις αλλάζουν.

Όμως οι ερωτήσεις παραμένουν ίδιες.

Ο φόβος.

Η αγάπη.

Η απουσία.

Η ελπίδα.

Η ευθύνη.

Η απώλεια.

Η αναζήτηση νοήματος.

Γι' αυτό μια ιστορία γραμμένη σε έναν τόπο μπορεί να γίνει κατανοητή στην άλλη άκρη του κόσμου.

Όχι επειδή αφηγείται έναν πολιτισμό.

Επειδή αφηγείται μια ανθρώπινη κατάσταση.

Όταν άρχισα να συνθέτω τα θραύσματα της εμπειρίας μου, δεν φανταζόμουν μια σάγκα.

Δεν φανταζόμουν ένα αφηγηματικό σύστημα.

Δεν φανταζόμουν καν έναν προορισμό.

Προσπαθούσα απλώς να καταλάβω τι είχε μείνει.

Μετά τη δουλειά.

Μετά τα ταξίδια.

Μετά τις δοκιμασίες.

Μετά τους ανθρώπους που γνώρισα.

Μετά τα χρόνια.

Η απάντηση ήρθε σιγά σιγά.

Είχε μείνει πολύ λιγότερο απ' όσο νόμιζα.

Και πολύ περισσότερο απ' όσο φανταζόμουν.

Είχαν μείνει οι αρχές.

Οι σχέσεις.

Τα μαθήματα.

Οι παρουσίες.

Οι ευθύνες που αποδέχτηκα.

Οι αφοσιώσεις που κράτησα.

Και πάνω απ' όλα είχε μείνει κάτι που δεν μπορούσα να ορίσω.

Ένα είδος νήματος.

Μια αόρατη σύνδεση ανάμεσα σε φαινομενικά μακρινές εμπειρίες.

Το ίδιο νήμα που ίσως συνόδευσε και τη δική σου ζωή.

Γιατί κάθε ύπαρξη έχει μια μυστική πλοκή.

Στην αρχή δεν τη βλέπουμε.

Είμαστε πολύ απασχολημένοι με το να ζούμε.

Να τρέχουμε.

Να αντιδρούμε.

Να χτίζουμε.

Ύστερα, κάποια στιγμή, ο χρόνος μάς χαρίζει μια επαρκή απόσταση.

Και επιτέλους αρχίζουμε να παρατηρούμε το σχέδιο.

Όχι τέλειο.

Όχι γραμμικό.

Όμως αληθινό.

Ίσως αυτός είναι ο λόγος που αφηγούμαστε ιστορίες.

Όχι για να διδάξουμε.

Για να αναγνωρίσουμε.

Για να αναγνωρίσουμε ό,τι υπήρξε.

Ό,τι συνεχίζει να υπάρχει.

Ό,τι αξίζει να παραδοθεί.

Συχνά με ρωτούν ποιο είναι το μήνυμα.

Η αλήθεια είναι πως δεν υπάρχει μόνο ένα.

Κάθε αναγνώστης θα μπει από μια διαφορετική πόρτα.

Κάποιος θα αναγνωρίσει τον εαυτό του στον πατέρα.

Κάποιος στον γιο.

Κάποιος στην απώλεια.

Κάποιος στην αναγέννηση.

Κάποιος στο ταξίδι.

Κάποιος στην αρρώστια.

Κάποιος στην ανθεκτικότητα.

Κάποιος στην αγάπη.

Η ιστορία είναι η ίδια.

Η είσοδος αλλάζει.

Κι αυτό είναι καλό.

Γιατί καμία αφήγηση δεν ανήκει ολοκληρωτικά σε εκείνον που τη γράφει.

Τη στιγμή που διαβάζεται, ανήκει και σε εκείνον που τη διασχίζει.

Έμαθα να σέβομαι αυτή τη μεταμόρφωση.

Όχι να την ελέγχω.

Όχι να την κατευθύνω.

Να την αφήνω να συμβεί.

Στο τέλος, κάθε αναγνώστης ξαναγράφει το βιβλίο που έχει μπροστά του.

Με τη δική του εμπειρία.

Με τις δικές του πληγές.

Με τη δική του μνήμη.

Γι' αυτό δεν υπάρχει οριστική ανάγνωση.

Υπάρχουν χιλιάδες πιθανές αναγνώσεις.

Όλες θεμιτές.

Όλες αυθεντικές.

Όλες ανθρώπινες.

Έχοντας φτάσει ως εδώ, ύστερα από όλα αυτά τα κατώφλια, δεν νιώθω καμία ανάγκη να πείσω κανέναν.

Δεν έχω τίποτα να αποδείξω.

Δεν χρειάζεται να ζητήσω επιδοκιμασία.

Δεν χρειάζεται να χτίσω ένα μνημείο.

Μου αρκεί μια πιο απλή δυνατότητα.

Να βρει κάποιος, διαβάζοντας αυτές τις σελίδες, ένα σημείο επαφής.

Μια αναγνώριση.

Μια ηχώ.

Μια φράση.

Ένα απόσπασμα.

Μια σιωπή.

Κάτι που θα τον κάνει να σκεφτεί:

«Δεν είμαι ο μόνος.»

Ίσως αυτό είναι το αληθινό καθήκον κάθε αφήγησης που αξίζει να ειπωθεί.

Να μικραίνει την απόσταση ανάμεσα στους ανθρώπους.

Έστω και για λίγα λεπτά.

Έστω και για λίγες σελίδες.

Έστω και για ένα μόνο κατώφλι.

Γιατί στο τέλος του δρόμου, όταν οι τίτλοι χάνουν τη σημασία τους, όταν οι στατιστικές γίνονται σκόνη και όταν ο χρόνος αρχίζει να κάνει τη δική του δουλειά, μένει μία μόνο ερώτηση.

Όχι ποιον θαύμασες.

Όχι ποιον ακολούθησες.

Όχι ποιον μιμήθηκες.

Αλλά ποιον αναγνώρισες.

Και γι' αυτό υπάρχει αυτό το κατώφλι.

Όχι ως συμπέρασμα.

Όχι ως πρόσκληση.

Όχι ως οδηγία.

Αλλά ως δυνατότητα.

Αν σ' αυτές τις σελίδες συνάντησες κάτι δικό σου, τότε η πόρτα είναι ήδη ανοιχτή.

Δεν χρειάζεται να ζητήσεις άδεια.

Δεν χρειάζεται να αποδείξεις τίποτα.

Χρειάζεται μόνο να τη διασχίσεις.

Μπες, αν αναγνωρίζεις τον εαυτό σου.